МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет культури і мистецтв
Кафедра бібліотекознавства і бібліографії

Затверджено
На засіданні кафедри бібліотекознавства і бібліографії Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол № 6 від 18 січня 2021 р.)

Зав. кафедри бібліотекознавства і бібліографії, доц. Демчук Н. Р.

Силабус з навчальної дисципліни "Бібліотечна справа (бібліотечно-інформаційний сервіс)" що викладається в межах ОПП (ОПН) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів зі спеціальності 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа

Львів 2021 р.

Силабус курсу
«Бібліотечна справа (бібліотечно-інформаційний сервіс)»
2020–2021 н.р.

Назва курсу	Бібліотечна справа (бібліотечно-інформаційний сервіс)
Адреса викладання курсу	м. Львів, вул. Валова, 18
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет культури і мистецтв, кафедра бібліотекознавства і бібліографії
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	02 “Культура і мистецтво”, 029 “Інформаційна, бібліотечна та архівна справа”
Викладачі курсу	Мудроха Валентина Олександрівна, кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент кафедри бібліотекознавства і бібліографії
Контактна інформація викладачів	valentyna.mudroha@lnu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	Для отримання он-лайн консультації необхідно звернутися на електронну пошту викладача.
Сторінка курсу	
Інформація про курс	Навчальна дисципліна «Бібліотечна справа (бібліотечно-інформаційний сервіс)» – одна із основних дисциплін бібліотекознавчого циклу, фундамент професійної підготовки майбутніх спеціалістів із інформаційної, бібліотечної та архівної діяльності. Основне завдання сучасних інформаційно-бібліотечних установ – забезпечення повного, якісного та оперативного бібліотечно-бібліографічного й інформаційного обслуговування користувачів згідно з їхніми інформаційними запитами на основі вільного доступу до бібліотечних та інформаційних ресурсів. Власне у бібліотечно-інформаційному сервісі реалізують усі знання, загальні та професійні, навики і вміння, особистісні якості бібліотекаря. Цим визначається взаємозв'язок цього курсу практично з усіма навчальними дисциплінами.
Коротка анотація курсу	Дисципліна «Бібліотечна справа (бібліотечно-інформаційний сервіс)» є нормативною дисципліною зі спеціальності 029 “Інформаційна, бібліотечна та архівна справа” для освітньої програми першого (бакалаврського) рівня освіти, яка викладається в IV семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета та цілі курсу	Мета вивчення нормативної дисципліни «Бібліотечна справа (бібліотечно-інформаційний сервіс)» – формування у студентів системи теоретичних і методичних знань про організацію, різні види, процеси, технологію бібліотечно-інформаційного обслуговування користувачів різних установ у системі документних комунікацій із метою набуття практичних умінь і навичок для майбутньої професійної діяльності, відповідно, ознайомлення студентів з основною термінологією у царині бібліотечно-інформаційного обслуговування.
Література для	**1.** Про бібліотеки і бібліотечну справу : Закон України від 27 січ.

вивчення дисципліни	1995 р. № 32/95-ВР // Відом. Верхов. Ради України. – 1995. – № 7. – С. 45–52; В ред. Закону № 5461-17 від 12.12.2012. – Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/32/95-%D0%B2%D1%80. **2.** Про інформацію: Закон України № 2657-XII від 2.10. 1992 [Електронний ресурс]. – URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text (дата звернення: 18.07.2020). **3.** Про культуру : Закон України від 14 груд. 2010 р. No 2778-17 // Відом. Верхов. Ради України. –2011. – № 24. –Ст. 168; В ред. Закону № 5461-17 від 12.12.2012. – Режим доступу : http://zakon0.rada.gov.ua/ laws/show/2778-17. **4.** Бібліотечно-інформаційна діяльність. Терміни та визначення [Текст] : (ДСТУ 7448:2013). – Вид. офіц. – Чинний від 2014–07–01. – Київ : Мінекономрозвитку України, 2014. – III, 41 с. – (Інформація та документація) (Національний стандарт України). **5.** Стандарти з інформації, бібліотечної і видавничої справи за станом на 01.06.2019 : бібліографічний покажчик / Державна науково-технічна бібліотека України. – Київ : ДНТБ, 2019. –15 с. – Режим доступу : https://dntb.gov.ua/wp-content/uploads/2019/07/%D0%A1%D0%86%D0%91%D0%92%D0%A1-2019.pdf. **6.** Воскобойнікова-Гузєва О. Стратегії розвитку бібліотечно-інформаційної сфери України : генезис, концепції, модернізація : монографія / О. Воскобойнікова-Гузєва ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ : Академперіодика, 2014. – 362 с. **7.** Жукова В. Трансформація бібліотеки в інфраструктурі глобального інформаційного суспільства / В. Жукова // Бібліотечний вісник. – 2014. – № 3. – С. 3 –7. **8.** Жукова В. Клієнт-орієнтованість бібліотечно-інформаційного сервісу/ В. Жукова //Вісник Книжкової палати. – 2019. – № 8. –С. 24–28. –Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkp_2019_8_6. **9.** Ісаєнко О. О. Інноваційні бібліотечні технології інформаційного обслуговування [Текст] : [монографія] / Олександр Ісаєнко ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ : НБУ ім. В. І. Вернадського, 2011. – 157 с. **10.** Кунанець Н. Е. Інформаційно-бібліотечне обслуговування користувачів з особливими потребами: історія та сучасність : монографія / Н. Е. Кунанець. – Львів : Галицька видавнича спілка, 2013. – 440 с. **11.** Лапська О. О. Міжнародне співробітництво української бібліотечної асоціації в контексті міжкультурної комунікації / О. О. Лапська // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2017. –№ 1. – С. 108–114. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/bdi_2017_1_15. **12.** Лобузін І. В. Технології інтеграції міжнародних та національних бібліотечних цифрових ресурсів / І. В. Лобузін // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2017. – № 1. – С. 66–78. – Режим доступу :h ttp://nbuv.gov.ua/UJRN/bdi_2017_1_10. **13.** Медведєва В. Стратегічні комунікації в науково-інформаційній діяльності бібліотек / В. Медведєва // Вісник Книжкової палати. – 2019. –№ 10. – С. 34–37. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkp_2019_10_10. **14.** Пелещишин А. М. Особливості інформаційних технологій в

	бібліотечній справі / А. М. Пелещишин, В. В. Добровольська, О. Р. Трач та ін. // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2018. – № 4. – С. 14–21. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/bdi_2018_4_4. **15.** Хіміч Я. О. Інноваційні зміни в бібліотеці на основі проектного, кадрового менеджменту та ініціативної діяльності бібліотек : посіб. для бібліотекарів за програмою підвищ. кваліфікації / Я. О. Хіміч ; УБА, НАКККіМ, Центр безперерв. інформ.-бібл. освіти, Голов. тренінг. центр для бібліотекарів. – Київ : Самміт-книга, 2012. – 88 с. **16.** Шевченко І. О. Нова бібліотечна послуга: використання інформаційних технологій та Інтернету в бібліотеці : посіб. для бібліотекарів за програмою підвищ. кваліфікації / І. О. Шевченко ; УБА, НАКККіМ, Центр безперерв. інформ.-бібл. освіти, Голов. тренінг. центр для бібліотекарів. – Київ : Самміт-книга, 2012. – 76 с.
Тривалість курсу	90 год.
Обсяг курсу	64 години аудиторних занять, з них 32 години лекцій, 32 години практичних занять та 26 годин самостійної роботи
Очікувані результати навчання	Після завершення цього курсу студент буде: **знати**: понятійно-категоріальний апарат бібліотечно-інформаційного обслуговування користувачів та його нормативне забезпечення; структуру системи бібліотечно-інформаційного обслуговування, її мету та завдання, принципи діяльності, суб'єкти, об'єкти, засоби і технологію; характеристику процесів, які відбуваються у інформаційно-комунікаційній діяльності користувачів та розвитку технологій обслуговування; технологію пошуку вторинної інформації в автоматизованих інформаційно-пошукових системах, електронних каталогах, базах даних, Internet; **вміти:** організовувати бібліотечно-інформаційне обслуговування користувачів різних установ; здійснювати підготовку інформаційних продуктів і послуг із різних джерел інформації у традиційній та електронній формах; застосовувати методи бібліографічного обслуговування в практичній інформаційно-бібліографічній діяльності; здійснювати всі види пошуку вторинної інформації в інформаційних системах і мережах; використовувати спеціальну термінологію в практичній діяльності.
Ключові слова	Бібліотечна справа, бібліотека, інформаційно-бібліотечна установа бібліотечно-інформаційне обслуговування, інноваційні методи, інформаційні ресурси. користувач.
Формат курсу	Очний, дистанційний
	Проведення лекцій, практичних занять та консультації для кращого розуміння тем
Теми	**Тема 1.** Законодавче забезпечення бібліотечного обслуговування в українських бібліотеках прав та обов'язків громадян, юридичних осіб, бібліотек та держави у цій галузі. **Тема 2.** Суть процесу бібліотечно-інформаційного сервісу як провідної функції сучасних бібліотек **Тема 3.** Основні термінологічні визначення: відвідувач бібліотеки, читач, користувач, споживач інформації. Категорії користувачів та читацькі групи. **Тема 4.** Основні методи та форми роботи з користувачем. **Тема 5.** Процес бібліотечно-інформаційного сервісу у загально бібліотечній технології.

	Тема 6. Управління бібліотечно-інформаційним сервісом. **Тема 7.** Напрями бібліотечно-інформаційного сервісу . **Тема 8.** Особливості обслуговування користувачів у бібліотечно-інформаційних установах різних типів. **Тема 9.** Користувач як підсистема бібліотеки. Типологія користувачів. Функції користувачів бібліотеки. **Тема 10.** Бібліотекар як підсистема бібліотеки. Функції бібліотекаря. **Тема 11.** Користування документними масивами в бібліотечно-інформаційних установах: форми та методи. **Тема 12.** Зміст бібліотечної послуги. Обов'язкові безплатні та платні бібліотечні послуги. **Тема 13.** Впровадження нових інформаційних технологій у процес сервісу **Тема 14.** Зміни в інформаційно-бібліотечному середовищі. Поняття віртуальної інформації та комп'ютерної культури. **Тема 15.** Суть та напрями інструктивно-методичного забезпечення бібліотечно-інформаційного сервісу. **Тема 16.** Зміни соціальної ролі та філософії бібліотечного сервісу на сучасному етапі Детальніше у формі СХЕМИ КУРСУ
Підсумковий контроль, форма	Залік, усна форма
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань у галузі бібліотечної справи.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Лекції, практичні заняття, самостійне опрацювання окремих тем навчальної дисципліни згідно з навчально-тематичним планом
Необхідне обладнання	Вивчення курсу потребує використання загально вживаних програм і операційних систем, доступу до мережі Інтернет.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: максимальна кількість балів при оцінюванні знань студентів з дисципліни становить за поточну успішність 50 балів, за залік 50 балів. Поточний контроль охоплює оцінювання роботи студента на практичних заняттях та виконання самостійної роботи. Підсумкова максимальна кількість балів 100. **Академічна доброчесність**: Плагіат та інші форми нечесної роботи неприпустимі. Недопустимі підказки і списування у ході практичних занять, на іспиті. Норми академічної етики: дисциплінованість; дотримання субординації; чесність; відповідальність. **Відвідання занять** є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. **Література.** Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих. **Політика виставлення балів.** Враховуються бали набрані на практичних заняттях та за підсумкове опитування (іспит). При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час

	заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.
Питання до заліку	**1.** Нормативно-правова база з бібліотечно-інформаційного обслуговування **2.** Загальна характеристика системи бібліотечно-інформаційного обслуговування. **3.** Компонетна структура системи бібліотечно-інформаційного обслуговування. **4.** Користувач бібліотеки: принципи поділу та мотиви звернення до бібліотеки. **5.** Формування інформаційної культури користувача. **6.** Виставкова діяльність бібліотеки. **7.** Читальні зали як стаціонарна форма бібліотечного сервісу **8.** Дистанційний сервіс користувачів бібліотек **9.** Сутність інформаційних потреб та запитів **10.** Бібліотечна послуга: поняття, види. Нові послуги у бібліотеці. **11.** Інноваційні процеси бібліотечно-інформаційного сервісу користувача. **12.** Сервіс користувачів з особливими погребами. **13.** Довідково-бібліографічне обслуговування. **14.** Вивчення інформаційних потреб користувачів бібліотек. **15.** Використання електронних ресурсів у бібліотечному сервісі користувачів. **16.** Роль веб-сайту в бібліотечно-інформаційному сервісі. **17.** Електронний абонемент у бібліотечному сервісі. **18.** Особливості сервісу користувачів у наукових бібліотеках. **19.** Довідково-інформаційний сервіс студентів у бібліотеках ВНЗ. **20.** Особливості обслуговування користувачів в умовах розвитку технологій інформаційного суспільства. **21.** Основні принципи інноваційної політики розвитку бібліотек України. **22.** Професійні об'єднання та асоціації в бібліотечно-інформаційній сфері. **23.** Особливості сервісного підходу до бібліотечно-інформаційного обслуговування